Zamansal Ya?am Tatmini Anketi (ZYTA)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Zamansal Ya?am Tatmini Anketi (ZYTA)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33560

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Zamansal Ya?am Tatmini Anketi (ZYTA), bireylerin ya?am tatminlerini zamansal boyutlar (geçmi?, ?imdi ve gelecek) ba?lam?nda de?erlendiren özgün bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, Gökçen Akyürek, Aysun Efe ve Emine Aki taraf?ndan 2018 y?l?nda Türk popülasyonuna uyarlanm??t?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki **psikometrik özelliklerini**, özellikle de güvenirlik ve geçerli?ini incelemeyi amaçlam??t?r. Bu çal??ma, ZYTA'n?n kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermi?tir.

ZYTA, ya?am tatminini tek bir genel puan yerine, bireyin zaman alg?s? çerçevesinde nas?l de?erlendirdi?ini anlamaya odaklan?r. Bu çok boyutlu yakla??m, bireyin geçmi?teki olaylardan duydu?u memnuniyet, mevcut durum de?erlendirmesi ve gelece?e yönelik öznel iyi olu? beklentilerini ayr??t?rarak daha derinlemesine bir analiz imkan? sunar.

Anahtar Kelimeler

Zamansal Ya?am Tatmini Anketi, ZYTA, Ya?am Tatmini, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Gökçen Akyürek, Psikometri.

Yazarlar

Gökçen Akyürek, Aysun Efe, Emine Aki.

Amaç

Zamansal Ya?am Tatmini Anketi'nin (ZYTA) temel amac?, bireylerin ya?am tatminlerini sadece mevcut anla s?n?rl? kalmay?p, geçmi? deneyimlerini ve gelece?e dair beklentilerini de kapsayacak ?ekilde kapsaml? bir biçimde ölçmektir. Bu ba?lamda, ölçek bireyin zamana yay?lan **iyi olu?** düzeyini belirlemeye odaklan?r.

Akyürek, Efe ve Aki (2018) taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, orijinal Temporal Satisfaction with Life Scale (TSWLS) ölçe?inin Türkçe konu?an popülasyonlar aras?nda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilirli?ini sa?lamay? amaçlam??t?r. Bu uyarlama, özellikle klinik ve akademik ara?t?rmalarda, ya?am tatmini kavram?n?n zamansal boyutlar?n? incelemek isteyen ara?t?rmac?lara önemli bir kaynak sunmaktad?r.

Yap?

ZYTA, psikolojideki temel yap?lardan biri olan **Ya?am Tatmini** kavram?n? zamansal bir perspektifle ele al?r. Yap?, bireyin ya?am?n?n farkl? zaman dilimlerine (geçmi?, ?imdi, gelecek) yönelik bili?sel de?erlendirmelerini ve memnuniyet düzeylerini içerir. Bu zamansal ayr?m, tek

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlu ya?am tatmini ölçeklerine göre daha derinlemesine bir analiz imkan? sunar.

Ölçek, bireyin sadece ?u anki durumunu de?il, ayn? zamanda geçmi? kararlar?ndan duydu?u memnuniyeti ve gelece?e yönelik umut ve tatminini de ölçerek, ya?am tatmininin daha dinamik ve bütüncül bir resmini çizer. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, Geçmi? Tatmini, ?u Anki Tatmin ve Gelecek Tatmini olmak üzere üç temel faktörden olu?maktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Akyürek ve arkada?lar?n?n (2018) makalesinde detayland?r?lm??t?r. Uyarlama sürecinde, Türkçe formun **yap? geçerli?i** incelenmi? ve orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? korudu?u gösterilmi?tir. Geçerlik analizleri, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulam??t?r.

Yap?lan analizler, ZYTA'n?n yap? geçerli?ini tespit etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizleri (DFA) kullan?ld???n? göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in di?er ya?am tatmini ve iyi olu? ölçekleri ile olan ili?kisi (uyum geçerli?i) incelenerek, ölçtü?ü yap? ile teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er yap?larla tutarl?l??? teyit edilmi?tir. Elde edilen bulgular, ZYTA'n?n Türk kültüründe ya?am tatmininin zamansal boyutlar?n? geçerli bir ?ekilde ölçebildi?ini ortaya koymaktad?r.

Güvenirlik

Zamansal Ya?am Tatmini Anketi'nin (ZYTA) güvenirlik analizleri, özellikle iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?u ve ayn? yap?y? ölçtü?ü kan?tlanm??t?r. Genel ve alt boyutlar için hesaplanan Cronbach Alfa de?erlerinin yüksek olmas?, ölçe?in iç tutarl?l???n?n kabul edilebilir ve güçlü düzeyde oldu?unu i?aret etmektedir.

Güvenirlik kapsam?nda ayr?ca, test-tekrar test yöntemleri de kullan?larak ölçe?in zaman içinde kararl? sonuçlar verip vermedi?i incelenmi?tir. Bu kararl?l?k analizleri, ZYTA'n?n tekrarlanan ölçümlerde tutarl? sonuçlar üretti?ini ve bu sayede Türk popülasyonunda güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Akyürek, Efe ve Aki (2018) taraf?ndan gerçekle?tirilen psikometrik de?erlendirme kapsam?nda, Zamansal Ya?am Tatmini Anketi'nin faktör yap?s? titizlikle incelenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in ya?am tatminini Geçmi? Tatmini, ?u Anki Tatmin ve Gelecek Tatmini olmak üzere **üç temel faktör** alt?nda topland???n? göstermi?tir.

Yap?lan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, Türkçe formun orijinal ölçe?in öngördü?ü

ARABPSYCHOLOGY.COM

çok boyutlu yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde do?rulad???n? göstermi?tir. Elde edilen model uyum indeksleri, üç faktörlü yap?n?n Türk örneklemine mükemmel düzeyde uyum sa?lad???n? kan?tlam??, bu da ZYTA'n?n yap?sal geçerli?inin güçlü bir kan?t? olmu?tur.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Orijinali: Temporal Satisfaction with Life Scale).

Format: Likert Tipi Derecelendirme. Ölçe?in maddelerinin genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi bir ölçek üzerinde derecelendirildi?i varsay?lmaktad?r. Derecelendirme bilgisi kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Genel Türk popülasyonu.

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Psikometrik özellikler, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve/veya genel yeti?kin örneklemi üzerinde incelenmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireylerin kendi alg?lar?na dayal? öz bildirime dayal? bir anket formudur.

Anahtar Kelimeler

Zamansal Boyut, Ya?am Memnuniyeti, Geçmi? Tatmini, Gelecek Beklentisi, Psikiyatri, Klinik Psikofarmakoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Sorumlu yazar Gökçen Akyürek için: gkcnakyrk@gmail.com.

Yaz??ma Adresi: Makalede belirtilen üniversite veya kurum bilgileri mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Zamansal Ya?am Tatmini Anketi'nin (ZYTA) Türkçeye uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin izin ve telif haklar?, ilgili bilimsel makalenin yazarlar? ve yay?nc?s? (Psychiatry and Clinical Psychopharmacology) taraf?ndan belirlenmektedir.

Akademik amaçl? kullan?mlar için sorumlu yazar Gökçen Akyürek ile ileti?ime geçilmesi veya

ARABPSYCHOLOGY.COM

yay?nc? kurulu?tan resmi izin al?nmas? gerekmektedir. Kullan?m ücretine dair bilgi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Akyurek, G., Efe, A., & Aki, E. (2018). Psychometric properties of the Temporal Satisfaction with Life Scale among Turkish people. *Psychiatry and Clinical Psychopharmacology,* 1-8. Makale ba?lant?s?: tandfonline.com.

Orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: zamansal-yasam-tatmini-anketi-zyta-toad.pdf.

Zamansal Ya?am Tatmini Anketi (ZYTA) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Uyarlama çal??mas?na ait orijinal madde listesi, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddeler, ilgili bilimsel makaleden veya sorumlu yazardan temin edilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM